

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem se sídlem Malá ul. 6, Plzeň, proti žalovanému: **Celní ředitelství Plzeň**, se sídlem Ant. Uxy 11, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2006, čj. 7625-02/06-1601-21, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 10. 2006, čj. 30 Ca 84/2006 - 13,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II: Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í

Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 7. 2006, čj. 7625-02/06-1601-21, změnil k odvolání žalobce rozhodnutí Celního úřadu Plzeň ze dne 13. 3. 2006, čj. 4820/06-213, tak, že text jeho výroku zněl „Celní úřad zřizuje v souladu s ustanovením § 72 zákona číslo 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění (dále jen ZSDP) a s použitím zákona číslo 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, v platném znění zástavní právo na následující majetek dlužníka M. K., S. 141, P. - 3/5 nemovitosti vedené na listu vlastnictví číslo 114 katastrálního území 748323 Skočice u Přeštic, a to St. Parcela 66/1, výměra 1661 m², zastavěná plocha nádvoří, č. p. 141“.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji usnesením ze dne 30. 10. 2006, čj. 30 Ca 84/2006 - 13, odmítl. Vyšel přitom z právního názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v jeho rozsudku ze dne 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 162/2004 - 61 (č. 613/2005 Sb. NSS), podle nějž je rozhodnutí o zřízení zástavního práva podle § 72 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), rozhodnutím předběžné povahy, které je ze soudního přezkumu vyloučeno [§ 70 písm. b) s. ř. s.].

Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Stěžovatel se domnívá, že napadené rozhodnutí žalovaného naplňuje definiční znaky rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., tj. jedná se o úkon správního orgánu, který zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje práva a povinnosti určitého subjektu. Zřízením zástavního práva na majetek stěžovatele byla založena jeho povinnost strpět výkon tohoto práva a vlastnické právo stěžovatele k předmětným nemovitostem bylo zřízením zástavního práva omezeno, tj. *de facto* změněno. Stěžovatel nebyl zbaven např. práva nemovitost prodat, ale „hodnota jeho vlastnictví byla v důsledku zřízení zástavního práva nepoměrně snížena“. Podle stěžovatele bylo napadeným rozhodnutím „zrušeno původně neomezené vlastnické právo ... a nově vzniklo vlastnické právo omezené existencí zástavního práva“. Stěžovatel zdůraznil, že nově byla založena jeho povinnost zdržet se všeho, čím se zástava zhoršuje na újmu zástavního věřitele (§ 163 odst. 1 občanského zákoníku). V případě realizace zástavního práva podáním návrhu na soudní prodej zástavy s nařízeným výkonem rozhodnutí prodejem zástavy by nově vznikla povinnost stěžovatele ve vztahu k zákazmu převodu a zatížení nemovitosti a oznamovací povinnost ve vztahu k předkupnímu právu [§ 335b odst. 1 písm. a), b) o. s. ř.]. Podle stěžovatele by akceptace právního názoru krajského soudu vedla k vyloučení soudního přezkumu všech rozhodnutí vydaných v rámci výkonu rozhodnutí ve správním řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Argumentace stěžovatele je založena na výčtu povinností, které mu napadeným rozhodnutím vznikají, resp. na rozsahu, jakým jsou modifikována jeho existující práva. Stěžovatel tak zastává názor, že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Tato argumentace se však míjí s důvody, pro které krajský soud odmítl žalobu s odkazem k § 70 písm. b) s. ř. s.

Ustanovení § 70 s. ř. s. obsahuje výčet úkonů správního orgánů, které jsou vyloučeny ze soudního přezkumu. Z tohoto výčtu zejm. § 70 písm. a) s. ř. s. představuje úkony, které nejsou rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Vylučuje-li pak dále § 70 písm. b) s. ř. s. ze soudního přezkumu úkony předběžné povahy, neznamená to, že se nemůže jednat o úkony, které jsou rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., tj. o úkony, jimiž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti dotčené osoby.

Nejvyšší správní soud zároveň podotýká, že se (jak ostatně správně připomněl i krajský soud) otázkou přípustnosti žaloby proti rozhodnutí o zřízení zástavního práva podle § 72 daňového řádu již vícekrát zabýval.

V rozsudku ze dne 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 162/2004 - 61 (č. 613/2005 Sb. NSS), Nejvyšší správní soud uzavřel, že smyslem rozhodnutí vydaného podle § 72 daňového řádu k zajištění daňové pohledávky je včas zajistit v tomto stadiu řízení ve prospěch správce daně finanční částku k provedení budoucího konečného rozhodnutí. Jedná se tak o rozhodnutí předběžné povahy, které je pouze prozatímním dočasným opatřením, jeho platnost je zákonem omezena do úhrady daňové pohledávky.

V rozsudku ze dne 23. 2. 2007, čj. 5 Afs 159/2005 - 66 (www.nssoud.cz) pak Nejvyšší správní soud mj. konstatoval, že rozhodnutí o zřízení zástavního práva není meritorním rozhodnutím. Meritorním rozhodnutím bylo rozhodnuto o hmotných právech a povinnostech, a s těmi je rozhodnutí o zřízení zástavního práva navzájem spjaté. Rozhodnutí o zřízení zástavního práva není taktéž rozhodnutím konečným. Nelze jej považovat za jeden ze způsobů výkonu rozhodnutí, protože nevede k uspokojení oprávněného (správce daně), neboť nedochází k přímému poškození majetku daňového dlužníka. Po zřízení zástavního práva, chce-li správce daně bezprostředně dosáhnout uspokojení jeho daňové pohledávky, musí učinit další právní úkony vedoucí k uspokojení pohledávky. Rozhodnutí o zřízení zástavního práva je rozhodnutím dočasným, které pouze stimuluje stěžovatele k uhrazení daňové pohledávky a pro případ budoucího exekučního řízení usnadňuje správci daně její provedení. Předběžná povaha rozhodnutí vyplývá z jeho dočasnosti, jeho platnost je zákonem omezena do splatnosti daňové pohledávky.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku odkázal i na nálezný Ústavního soudu ze dne 2. 10. 1997, sp. zn. III. ÚS 90/97 (<http://nalus.usoud.cz>), který se zabýval majetkovými dispozicemi vlastníka zastavené nemovitosti a dospěl k závěru, že „Zástavní právo, jak vyplývá z ustanovení § 151a a násl. o. z., je právem věcným, což znamená, že nepůsobí pouze vůči osobě, která s věřitelem uzavřela zástavní smlouvu, ale i vůči osobám třetím. To ale neznamená, že od vzniku zástavního práva by vlastník zastavenou věc nemohl zcizit, či jinak s ní disponovat, protože zástavní právo působí i vůči dalšímu nabyvateli. Jediným omezením vlastnického práva k nemovitosti, která je zatížena zástavním právem, je, že vlastník nemovitosti musí strpět, aby se zástavní věřitel v případě nesplnění zajištěné pohledávky uspokojil ze zástavy. Toto omezení však působí i na každého nového vlastníka.“. Namítl-li stěžovatel v tomto kontextu zásah spočívající ve snížení výtěžku, jehož je prodejem takové nemovitosti schopen dosáhnout, je třeba toto tvrzené snížení vnímat v kontextu dluhu, jímž je stěžovatel zatížen a jehož zajištění zástavní právo slouží.

Nejvyšší správní soud neshledal v nyní posuzované věci důvodu odchýlit se od svého dříve zaujatého právního názoru, v jehož světle napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí nezákonností, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti náležela, Nejvyšší správní soud tuto náhradu nepřiznal, neboť z obsahu spisu nevyplývá, že by žalovanému vznikly jakékoliv další náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2008

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu